

BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS.

Woensdag



COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

13 Februarij.

FRANKRIJK.

PARIS, den 10den Februarij

De rapporten van den vice-admiraal *Baudin* over de inneming van het fort St. Jean d'Ulloa en de ontwapening van de stad Vera Cruz hebben eene algemeene geestdrift in de hoofdstad verwekt, wegens de slapperheid der fransche zeelieden en het beleid van den franschen vlootvoogd. Weldra echter werd er, vooral van den kant der oppositie, verspreid, dat de *Moniteur* niet alles had medegedeeld, dat er nog andere min gunstige berigten bij het ministerie ontvangen waren, die het zich gewacht had openbaar te maken. Bijzondere berigten zonden namelijk behelzen, dat 3000 Franschen in de hoofdstad en in andere plaatsen van Mexiko woonachtig, krijgsgevangen waren verklaard en levensgevaar liepen, of althans aan kwade bejegening bloot stonden. Voorts was de vice-admiraal *Baudin*, nadat het hem door eene stoute onderneming gelukt was de stad Vera Cruz te ontwapenen, verplicht geweest zich weder in te schepen, omdat hij geene genoegzame troepen voor de bezetting der stad had; hij had een deel zijner scheepsmagt naar de Antillen gezonden om versterking van de fransche garnizoenen aldaar te bekomen. De oppositie die een en ander ten tekst nemende, vindt daarin stoffe om het ministerie van nalatigheid te beschuldigen. De vice-admiraal *Baudin* zou voor zijn vertrek bepaald hebben aangedrongen, om een 2 à 3000 man landingstroepen aan boord te hebben, een getal, waartoe intusschen de ruimte aan boord veel te klein zou geweest en de expeditie op een' grooteren maatstaf had moeten ingerigt zijn; doch men had hem geantwoord; dat de strekking der expeditie niet was om Mexiko te veroveren, maar om het gouvernement aldaar door de eene of andere onderneming tot genoegdoening aan Frankrijk te dwingen. De zending van geregelde troepen zoude de ijverzucht van Engeland en de Vereenigde Staten opwekken. De oppositie beweert nu, dat men dus, om geen ijverzucht te wekken, zich thans in een oorlog gewikkeld heeft die veel kan kosten en lang kan duren; anderen houden het er echter voor, dat het de vraag zou geweest zijn, of de zaken zich anders zouden toegedragen hebben, of de Mexicanen zich eerder zouden hebben laten dwingen, om vergoeding te geven, al had zich al een deel troepen aan boord bevonden. Men had toch niet meer kunnen uitvoeren dan thans is geschied.

Onder de geruchten, die gisteren liepen, behooren, dat er bevelen naar Toulon en Brest gezonden waren, om een of meer regiments naar de Mexikaansche kust te doen inschepen, en dat het ministerie in de aanstaande zitting een crediet van 20 millioenen zou moeten aanvragen, om de kosten der expeditie van Mexiko te bestrijden.

De *Moniteur* maakt heden den tekst openbaar der overeenkomst van den 28sten November voor de overgave van het fort St. Jean d'Ulloa, en die betrekkelijk van de stad Vera Cruz.

Zie hier voorts nog eenige nadere bijzonderheden omtrent de jongste gebeurtenissen te Vera-Cruz.

Den 27sten November werd, zoo als men weet, het kasteel van St. Juan d'Ulloa, na door de vreeselijke werking van het geschut der Franschen in een' puinhoop veranderd te zijn, bij verdrag aan den admiraal *Baudin* overgegeven, die tevens eene capitulatie met den generaal *Rincon*, den bevelhebber van Vera-Cruz sloot, volgens welke die stad voortaan onzijdig zou blijven, en daarin tot bewaking der orde slechts 1000 man Mexicaansche troepen zouden mogen worden gelegd, terwijl de Fransche bewoners der stad steele alle mogelijke vrijheid zouden genieten. Zoodra men de tijding van dit een en ander in de hoofdstad Mexico vernam, toonde men zich over het gebeurte ten uiterste verbitterd. Het congres besloot reeds den 1sten of 2den December tot eene regtstreeksche oorlogsverklaring aan Frankrijk en tot het uitdrijven van alle Franschen uit de republiek. Te gelijk werd de door den generaal *Rincon* geslotene capitulatie voor nietig verklaard, die generaal, wien men van ver-

raad verdacht hield, afgezet en voor eenen krijgsraad geroepen, en de bekende generaal *Santa-Anna* tot bevelhebber van Vera-Cruz benoemd. Deze begaf zich dadelijk met eenige troepen naar de stad, deed aldaar de poorten sluiten terwijl hij de te Vera-Cruz gevestigde Franschen vele moeilijkheden aandeed. De admiraal *Baudin* beschouwde dit niet erkennen der capitulatie als eene trouwlooze daad, te meer daar hij grond meende, te hebben, om te vermoeden, dat *Santa-Anna* zich van den prins *de Joinville*, die zich aan den wal bevonden had, had willen meester maken. Hij besloot dus, om, zoo als hij het in zijn berigt uitdrukt, de stad Vera-Cruz te ontwapenen. De Mexicanen noemen dit echter het beramen van eenen verraderlijken overval der stad, die begunstigd moest worden door onderhandelingen, welke hij door tuschenkomst van eenen engelschen consul, met *Santa-Anna* had aangeknoopt. Zij zeggen, dat de admiraal slechts voortging in zijn vroeger stelsel, daar hij St. Juan d'Ulloa niet zoo gemakkelijk zou veroverd hebben, indien hij niet vooraf zijne tegenstanders door onderhandelingen in slaap had gewiegd, en daardoor aan zijne schepen gelegenheid gegeven, om onverhinderd voor het sterke kasteel post te vallen. Hoe dit ook zijn moge, in den ochtend van den 5den December, werden 1500 à 2000 man, in drie kolonnen verdeeld, over eene van welke de prins *de Joinville* bevel voerde onder begunstiging der duisternis en van eene dikke mist, bij Vera-Cruz aan wal gezet. Zij beklommen de wallen en forten der stad, vernagelden het daar gevonden geschut of wierpen het in zee en vertoonden zich vervolgens in de straten. De prins *de Joinville* begaf zich in persoon naar het huis, waar men wist, dat de generaal *Santa-Anna* zich bevond, doch de wacht aldaar bood tegenstand; van weerszijden werden eenige soldaten neergelegd, en toen de prins met de zijnen in het huis doordrong, was *Santa-Anna* ontsnapt. De prins zelf nam daar echter den Mexicaanschen generaal *Arista* gevangen. Weldra bleek het, dat de overrompelde Mexicanen zich in eene sterke kazerne hadden geworpen, uit wier vensters zij een levendig geweervuur tegen de Franschen rigtten. Te gelijk kwamen er nieuwe Mexicaansche troepen van buiten toesnellen, en daar de admiraal geene kans zag, om de kazerne te overmeesteren, besloot hij tot den aftogt. Die aftogt had geregeld, en zelfs met wegvoering der dooden en gekwetsten, plaats, doch toen de Franschen bezig waren, om zich in huuse sloepen in te schepen, werden zij hevig aangevalen door eene bende Mexicanen, door *Santa-Anna* zelfven aangevoerd. De Franschen vuurden met schroot onder die verbitterde vijanden, waarbij aan *Santa-Anna* het been werd afgeschoten, terwijl hij bovendien nog eene andere wonde ontving. Toen de Franschen weder op huane schepen waren teruggekeerd, werd, volgens de berigten der Mexicanen, Vera-Cruz door hen gebombardeerd en die stad bijna in eenen puinhoop veranderd. Van die bijzonderheid wordt evenwel in het rapport van den admiraal *Baudin* niet de minste melding gemaakt, terwijl hij zich in tegendeel beroemt, dat zijne zeelieden de personen en eigendommen te Vera-Cruz geheel onaangeroerd hebben gelaten. Zijn verlies op den 5den bedraagt, volgens zijne opgave, 8 dooden en 50 gekwetsten. Na het ontluimen der stad, heeft zijne vloot, zoo het heet wegens het stormachtige weder, de reede van Vera-Cruz verlaten, en na eenige dagen lang voor Anton-Lizardo, en dus in de nabijheid, te hebben gelegen, zich verstrooid. Een groot aantal zijner schepen is, om levensmiddelen in te nemen, de bekomen schade te herstellen, en de aan boord gevlugte fransche bewoners van Mexico aan wal te zetten, naar de Havanna gestuurd. Naar het schijnt, zullen er uit Martinique, en zelfs uit Frankrijk, troepen moeten worden afgezonden, om den thans met Mexico begonnen oorlog voort te zetten. In dat land heerscht de grootste gewondenheid. De aldaar gevestigde Franschen worden als gevangenen behandeld, en zelfs de partij der foederalisten, die met de Mexicaanschen voorzitter *Bustamante* een regtstreekschen oorkoepde, moet zich thans aan dien voorzitter hebben aangesloten. Naar men hier verneemt is men in Engeland over de handelwijze

tegen Mexico zeer verbitterd, en beschuldigt men Frankrijk, door steeds hoogere eischen, de beslechting der geschillen onmogelijk te hebben gemaakt.

— De onderprefect van Par-sur-Aube, baron *Valsuzenay*, heeft zijne demissie ingezonden, op grond dat zijne bijzondere gevoelens hem niet toelieten, de herkiezing van den ministeriellen afgevaardigde aldaar te bevorderen.

— Van het ministerie van oorlog zijn gisteren verscheidene depeches aan de divisie-generaals van het observatiekorps aan de noordelijke grenzen gezonden.

— De *National* is tegen den 11den gedagvaard, om, wegens het artikel, waarvoor dit blad voor een paar dagen in beslag genomen is, voor den regter van instructie te verschijnen.

— Het dagblad van Rouaan vermeldt, dat de bekende voormalige gedeputeerde *Cabet* te Brussel binnen kort een vlugschrift zou uitgeven, hetwelk belangrijke ophelderingen zou bevatten over de nieuwe plannen der republikeinsche partij.

— Men wil, dat de julij-kolom, die op de plaats van de Bastille moet opgericht worden en waaraan men reeds zeven jaren werkt, dit jaar gereed en bij gelegenheid der julijfeesten zal ingewijd worden.

— Bijzondere berigten uit Madrid tot den 3den Februarij melden, dat de nieuwe president van den raad *Perez de Castro* in de hoofdstad was aangekomen en reeds deel genomen had aan de ministeriële beraadslagingen. De ministers gevoelden wel steeds al het gewigt der omstandigheden; maar eendragt van inzicht en handeling ontbrak in al de raderen van bestuur en verlamde de kracht der ministers. De generaals handelden geheel naar eigen goedvinden. Aan de eischen van *Espartero* kwam geen einde, en het ministerie stond zoodanig onder zijnen invloed, dat men zijne goedkeuring vooraf had moeten vragen, omtrent de te geven demissies van de generaals *Clonard* en *de Meer*. In Arragon voert *van Halen* een revolutionair gezag uit, en neemt de houding van onafhankelijkheid aan. De baron *de Meer* en de generaal *Breton* oefenen een niet minder despootiek gezag in Katalonien uit. Onder dit alles leed intusschen de bevolking, en de vijand, tegen wien alle pogingen moesten gericht zijn, had bijna niets te vreezen.

— Het britsch kabinet had bij dat van Weenen voorstellen gedaan, om dezelfs invloed te gebruiken, dat aan het stelsel van wederwraak in Spanje een einde kwam, maar het laatstgenoemde had het niet raadzaam geoordeeld dit officieel te doen; het had echter den graaf *Alcudia* belast, om officieus den wensch van het Oostenrijksche kabinet aan don *Carlos* kenbaar te maken.

— Heden uit hoofde van den Zondag geene fonds-notering.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 12den Februarij.

Naar men meldt, is na de jongste terugkomst van Z. K. H. Prins veldmaarschalk bij dagorder aan de troepen bekend gemaakt, dat Z. K. H. met den 10den dezer wederom het kommando aanvaard heeft over de troepen, die onder den naam van zamengesteld korps, onder den hertog van *Saxen-Weimar* geplaatst waren, alsmede dat er in de organisatie of indeeling van het leger eenige verandering had plaats gehad.

— Naar men verzekert, zou er bij de regering sprake zijn van het weder in dienst stellen van de manschappen van twee ligtingen der nationale militie, die zich thans met onbepaald verlof in hunne haardsteden bevinden, en wel, naar men zegt, van de ligting 1832 en 1833.

— Gedurende den loop van 1839 zullen ter versterking van het leger in Oostindië, worden uitgezonden elfhonderd onderofficieren en soldaten, welk getal door vrijwillige werving en door overplaatsing van militairen van het leger, welke zulks mogten verzoeken, zal gevonden worden, zullende in het ontbreken daarvan door het uitloven van premien of het trekken van vrijwilligers uit de armee worden voorzien.

— Zijne Majesteit heeft den stempelsnijder bij 's Rijks munt te Utrecht, *D. van der Kellen*, als een bijzonder blijk Zr. Ms. welgevallen, wegens eene door hem vervaardigde en Hoogstdezelve aangeboden medaille op de 25jarige regering van den Koning, verleend de gouden medaille van de 3de grootte, en aan den zeeman *A. B. Manck*, te Harlingen, in plaats van de vroeger toegestane geldelijke belooning, wegens zijn moedig en menschlievend gedrag bij het ongeluk met den beurtman van Harlingen op Amsterdam, doen uitreiken de zilveren medaille der 1ste grootte, benevens een loffelijk getuigschrift, en overigens autorisatie verleend, om aan de matrozen *H. van Dijk*, *T. W. de Wilde* en *A. F. Posthuma*, insgelijks, in plaats van de toegekende gratificatie, eene zoodanige medaille met getuigschrift te doen uitreiken, bijaldien zij daartoe het verlangen mogten te kennen geven.

— Dazer dagen is, naar men verneemt aan de heeren *Daniel Crammelis* en *Zonen*, kooplieden te Amsterdam, vergunning verleend tot de uitgifte van certificaten wegens een kapitaal van tweemaal

honderd duizend dollars schuldbriefen, rentende drie ten honderd in het jaar, ten laste van den staat van Maryland, in Noord-Amerika.

— Uit Arnhem schrijft men dat de burgemeester dier stad, de heer *Weerts*, aan wiens bestuur de stad, behalve zijne andere nuttige bemoeijingen, de vele verfraaijingen te danken heeft, welke aldaar in de laatste jaren zijn tot stand gekomen, zijn ontslag heeft gevraagd.

— Uit Nijmegen schrijft men van den 8sten, dat bij het bestuur te Kleef aanschrijving gekomen is, om te zorgen voor kwartieren voor de pruisische troepen die aldaar in den loop dezer week zouden aankomen.

— Den 1den dezer is op het kasteel te Tilburg overleden, in den ouderdom van 62 jaren en 3 maanden, de hooggeboren heer *D. J. F. Graaf van Hogendorp*, heer van Hofwegen, Tilburg en Goirle, buitengewoon kamerheer van Z. M., ridder der orde van den Nederlandersche Leeuw, lid der ridderschap dezer provincie, houtvester, agent van het domein, enz.

— Te 's Hage is in den ouderdom van 57 jaren overleden, Jhr. *L. Quarles van Ufford*, lid der ridderschap van Holland, oud kapitein ter zee, hoogheerraad van Belflaad en lid van den raad der stad 's Hage.

De belgische bladen deelen de volgende nota mede, van onzen gezant te Londen den heer *Dedel*, behelzende het berigt van onze regering tot de jongste besluiten der conferentie:

» De ondergeteekende, gevolmagtigde van Z. M. den koning der Nederlanden, heeft ontvangen en onverwijld aan zijn gouvernement overgemaakt de nota, vergezeld van zes stukken, welke HH. Exc. de heeren gevolmagtigden van de hoven van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittannie, Pruisen en Rusland, in conferentie te Londen vereenigd, hem de eer aangedaan hebben, onder dagteekening van den 23sten Januarij H. toe te zenden, in antwoord op de nota van 14 Maart 1838, waarbij hij hun aankondigde, dat hij den last ontvangen had, om met HH. Exc. de 24 artikelen, te onderteekenen tot welke onderteekening de gevolmagtigden van den koning waren uitgenoodigd geworden bij de nota HHr. Exc. van 15 October 1831.

» De koning na kennis genomen te hebben van de combinatie welke hoogstdezelven bij die mededeeling worden voorgesteld, om tot eene beslechting van de hollandsch-belgische aangelegenheden te komen, heeft levendig betreurd, daarin menigvuldige bepalingen te vinden, welke Z. M. verne was van te verwachten, en die, naar hoogstdezelven gevoelen, onvereenigbaar zijn met zijne rechten en met de voorafgane onderhandelingen; maar zich-zelfen bewust van den weg der vertogen en de volharding zoolang te hebben gevolgd, als dezelve hem door het welbegrepen belang van zijn volk voorgeschreven werd, heeft de koning zich moeten overtuigen, dat hun welzijn hem niet vergunt, zonder hoop op goeden uitslag, tegen de kracht der omstandigheden te worstelen.

» Dien ten gevolge heeft de ondergeteekende de eer, naar aanleiding der instructiën die hij ontvangen heeft, bij de tegenwoordige nota te verklaren, dat hij geautoriseerd is, om het traktaat te teekenen tusschen Z. M. en de vijf mogendheden, en het traktaat met Belgie, aan de hierboven vermelde nota HHr. Exc. van 13 Januarij geannexeerd, en dat hij bereid is, om tot de onderteekening dier akten over te gaan.

» De ondergeteekende neemt deze gelegenheid waar, om HHr. Exc. de heeren gevolmagtigden van de hoven van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittannie, Pruisen en Rusland, de verzekering zijner hoogachting te vernieuwen. (get. *Dedel*)

De belgische berigten van gisteren behelzen weinig van belang. Vorst *Leopold* heeft in gehoor ontvangen, den poolschen generaal *Skrzynecki* en den heer *Bois le Comte*, fransk gezant te 's Hage.

— Het den vorigen dag verspreid gerucht, dat een belgisch divisie-generaal in verzekerde bewaring was genomen, is onwaar bevonden.

— Omtrent 800 jonge keden, tot den eersten van der burgerwacht behoorende, zijn te Brussel opgeroepen, om onder de wapenen te worden gebracht.

— *l'Eclair* van Namen spreekt van eene hmszoking, die er bij alle personen zou worden gedaan, welke de acte der zoogenaamde nationale associatie onderteekend hebben.

— Ter Antwerpsche beurs waren (11 Februarij) genoteerd: Belg. 99¼; 8 pCt. 68; Spanje 17½; Nap. r. 93; Rom. 100; Certif. te Antw. 99; Wissel op Amst. 1 pCt.; op Rott. 1½ pCt. v.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (11 Februarij) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54½; dito 5 pCt. 100½; Kansbill. 26 en zestiende, ¼, elf zestiende; Amort. Synd. 94¼, elf zestiende; dito 3½ pCt. 79½; Handel. 174¼, 175, 174½; O. Indie 5 pCt. 98¼, drie zestiende; Sp. Ardoins 17 vijf zestiende, zeven zestiende; Oude Russen 105½; Roebels 6 pCt. 71 drie achtste; Met. 104; Braz. 78¼; Columb. 20.